

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ACELE

Sayı : E-72079556-610-16240537

Konu : Soru Önergeleri (7/24798)

7/24798
6X 123

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 11.03.2025 tarihli ve 1595879 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan İstanbul Milletvekili Sayın Nimet ÖZDEMİR tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/24798 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/24798 Cevap Metni (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: C20D7618-CF39-4518-84D6-06092DB0E28D

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA

KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Aynur İLHAN ÇAK

Sosyal Çalışmacı

Telefon No: (312) 705 73 30

İstanbul Milletvekili Sayın Nimet ÖZDEMİR'e Ait 7/24798 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Anayasamızın 41 inci maddesi ve Bakanlığımızın kuruluşuna ilişkin 1 nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 68'nci maddesi doğrultusunda, Bakanlığımız Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından koruyucu, önleyici bir yaklaşımın esas alındığı aile odaklı politikalar uygulamaya geçirilmektedir.

Ailenin öneminin vurgulanması, aile içindeki birlik ve beraberliğin korunması, mevcut riskler karşısında ailenin topyekûn desteklenmesi, toplumun sağlıklı bir şekilde varlığını sürdürebilmesi, toplumsal değerlerin yaşatılması ve nesilden nesile aktarılması, aileyi destekleyen politikaların yaygınlaştırılması amacıyla Cumhurbaşkanlığı himayelerinde 2025 yılı "Aile Yılı" olarak Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından ilan edilmiştir.

2025 yılının "Aile Yılı" olarak ilan edilmesine ilişkin olarak 13 Ocak 2025 tarihinde Cumhurbaşkanlığı himayesinde Sayın Cumhurbaşkanımızın teşrifleriyle Aile Yılı Tanıtım Programı düzenlenmiştir. Aile Yılı kapsamında, ilgili bakanlıkların koordinasyonunda aile kurumunun korunması, güçlendirilmesi ve değerlerin gelecek nesillere aktarılması amacıyla yıl boyunca birçok önemli çalışmalar yapılmaktadır.

Birleşmiş Milletler Uluslararası Aile Yılı'nın 30. yıl dönümünde Uluslararası Aile Günü olan 15 Mayıs 2024'te "Ailenin Korunması ve Güçlendirilmesi" konulu ve 2024/6 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi yayımlanmıştır. Genelge ile "Ailenin Korunması ve Güçlendirilmesi Vizyon Belgesi ve Eylem Planı (2024-2028)" ilan edilmiş olup anılan eylem planı, küresel riskler ve demografi, refah, sosyal politika ve hizmet, dijitalleşme ve çevre olmak üzere beş temel amaç çerçevesinde yapılandırılmıştır.

Eylem Planı hazırlık sürecinde ise aile politikalarının ve aileye dair sosyal hizmetlerin ulusal ölçekte ele alındığı bir platform oluşturması bakımından önemli bir geleneğe temel teşkil eden Aile Şûralarının sekizincisi, "Türkiye Yüzyılında Ailemiz İstikbalimiz" temasıyla 26-27 Ekim 2023 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir. Bakanlığımız hizmetlerinin tek çatı altında sunulduğu Sosyal Hizmet Merkezleri (SHM), 2013 yılından bu yana ailelere ve fertlere yönelik koruyucu, önleyici, destekleyici, iyileştirici sosyal hizmet çalışmalarını ilgili paydaşlarla iş birliği halinde sunmaya devam etmektedir. Ailenin korunması ve güçlendirilmesine yönelik olarak Aile Danışmanlığı hizmeti, çiftleri evlilik hayatına hazırlamak amacıyla iletişim, hukuk ve sağlık konularını içeren Evlilik Öncesi Eğitim Programı ve eğitim ve iletişim, hukuk, iktisat, medya ve sağlık olmak üzere 5 alandan ve 28 modülden oluşan Aile Eğitim Programı kapsamında çalışmalar devam etmektedir. Aile Sosyal Destek Programı (ASDEP) kapsamında ise 2017 yılından bu yana vatandaşlarımıza yönelik gerekli rehberlik ve yönlendirme çalışmalarını yürütülmektedir.

"Küreselleşen Dünyada Ailenin Korunması ve Güçlendirilmesi" temalı Uluslararası Aile Forumu, ailenin korunması ve güçlendirilmesi, aileye ve çocuklara zararlı akımlarla mücadele edilmesi, güçlü bir nüfus yapısına sahip olunması amaçlarıyla; aileden sorumlu bakanlar, uluslararası kurum temsilcileri, akademisyenler ve STK üyeleri katılımıyla 22-23 Mayıs 2025 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirilmiştir.

Kapanışı Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN ve Sayın Emine ERDOĞAN'ın tefrişleri ile gerçekleştirilen Aile Forumunda Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde 2026-2035 dönemi "Aile ve Nüfus 10 Yılı" ilan edilmiştir.

Aile yılı kapsamında aileyi merkeze alan politikaların küresel düzeyde tartışıldığı Forumda 27 ülkeden bakanlar ve üst düzey politika yapımcılarla bir araya gelinerek aileye yönelik ortak değerler ve karşılaşılan tehditler ile çözüm yolları masaya yatırılmıştır.

Bununla birlikte Aile ve Gençlik Fonu kapsamında Evlenecek Gençlerin Desteklenmesi Projesi aracılığıyla yuva kuracak gençlerimiz hem maddi olarak hem de eğitim ve danışmanlık hizmetlerimizle desteklenmektedir. 15 Şubat 2024 tarihinde deprem bölgesinde pilot olarak uygulanmaya başlayan proje, 13 Ocak 2025 tarihi itibarıyla ülkemiz geneline yaygınlaştırılmıştır. Ödeneği ve kapsamı fon kaynakları göz önüne alınarak belirlenen proje kapsamında, gerekli kriterleri sağlayan, eğitim/danışmanlık hizmetlerine katılan ve resmi nikâhı gerçekleşen 15.304 çifte kredi ödemeleri gerçekleştirilmiş ve 55.296 kişiye evlilik öncesi eğitim veya aile danışmanlığı hizmeti sunulmuştur. Halihazırda 98 bin çift proje başvurmuş olup nikah tarihleri yaklaştıkça da hak sahibi çiftlerimize kredi ödemeleri yapılmaya devam etmektedir.

Ayrıca Aile yılı dolayısıyla başlatılan kampanya ile Aile ve Gençlik Fonu İndirim Protokolleri kapsamında 30.04.2025 tarihinde imzalanan protokolle, 20 firmanın, Aile ve Gençlik Fonu'ndan yararlanan evlenecek gençlere yüzde 5'ten yüzde 35'e varan oranlarda özel indirimler sunması sağlanmıştır. Kampanyalara ilişkin protokoller genişletilerek devam edilecektir.

Öte yandan, Bakanlığımızın aile ve topluma yönelik koruyucu, önleyici, eğitici, geliştirici ve rehberlik edici sosyal hizmet faaliyetleri kapsamında, aile kurumunun güçlendirilmesi ve aile üyelerinin sorun çözme becerilerinin artırılarak yaşam standartlarının yükseltilmesi amacıyla 81 ilde, İl Müdürlükleri ve SHM'lerde çalışan uzman personelimiz aracılığı ile aile eğitimleri, evlilik öncesi eğitimler ve aile danışmanlığı hizmetleri vatandaşlarımıza ücretsiz olarak sunulmaktadır. Aile Danışmanlığı hizmeti, "Aile Danışmanlığı", "Boşanma Süreci Danışmanlığı" ve "Bireysel Danışmanlık" olmak üzere 3 temel başlık altında gerçekleştirilmektedir.

Aile danışmanlığı, aile bütünlüğünü korumak ve güçlendirmek, aile içi ilişkileri düzenlemek, aile fertlerinin iletişim, stresle baş etme, problem çözme becerilerini geliştirmek, evliliğin işleyişinde yaşanan ya da yaşanması muhtemel sorunların çözümüne destek olmak amacıyla ücretsiz olarak sunulmakta olup hizmetten yararlanmak için il müdürlükleri ve SHM'lere bizzat ya da e-Devlet üzerinden başvuru yapılabilmektedir.

Ayrıca, boşanma kararı alan çiftlere yönelik boşanma süreci ve boşanma sonrasında yaşanan sorunların giderilmesi amacıyla Boşanma Süreci Danışmanlığı hizmetleri de verilmektedir. Boşanma süreci danışmanlığı ile boşanma öncesi, boşanma esnası ve boşanma sonrasında yaşanabilecek muhtemel durumlara sağlıklı bir şekilde hazırlanabilmeleri hedeflenmektedir. Boşanma öncesi ve esnasında sunulan aile danışmanlığı hizmeti ile boşanma noktasına gelen ailelerin aile ilişkilerinin yeniden yapılandırılmasında destek olmak, aile içi iletişim becerileri kazandırmak, çatışmaların yapıcı bir şekilde çözülmesinde yardımcı olmak, psikiyatrik rahatsızlığı olanları sağlık kuruluşlarına yönlendirmek, çocuklarıyla ilgili yaşadıkları sorunların çözümünde destek olmak hedeflenmektedir. Boşanma sonrası başvuruda bulunan ailelere sunulan danışmanlık hizmetleri ile boşanma sonrası tek ebeveyn olmanın oluşturduğu sorunların çözümüne destek olmak, çocukların davranış problemleriyle başa çıkmada ebeveynlere destek olmak ve ailelerin çocuklarla ilişkilerinin yeniden düzenlenmesine rehberlik etmek hedeflenmektedir.

2012 yılından bu yana aile danışmanlığı kapsamında 135 bin başvuruya hizmet sunulmuştur.

Ülkemizde aile yapısının değişim ve dönüşümüne ilişkin olarak kapsamlı periyodik araştırmalar gerçekleştirilmektedir. Resmi İstatistik Programı kapsamında beş yılda bir yapılan Türkiye Aile Yapısı Araştırması ile hane halkı özellikleri, evlilik, aile ve akrabalık ilişkileri gibi hususlarda inceleme ve değerlendirmelerde bulunmaktadır. Türkiye Boşanma Nedenleri araştırması ile ülkemizde kaba boşanma hızının altında yatan nedenler ve evlilik süreçleri ile boşanma algıları incelenerek politika önerileri oluşturulmaktadır.

25 Aralık 2024 tarihinde yayımlanan 172 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı başkanlığında “Nüfus Politikaları Kurulu” oluşturulmuştur. Kurulun oluşturulması, aile yapısını korumaya ve evlilik ile doğurganlığı teşvik edecek politikaların hayata geçirilmesine katkı sağlayacaktır.

Öte yandan, Bakanlığımızca çocuk, genç, kadın, erkek, engelli, yaşlı birey ve ailelerine yönelik sunulan hizmetlerin ve bu alanda yürütülen politikaların daha kapsamlı, standart ve etkin olarak uygulanabilmesi ve mevcut çalışmaların güçlendirilmesi amacıyla veri üretme, araştırma ve politika geliştirme faaliyetlerinin ihtisaslaşmış tek bir merkez üzerinden yürütülmesi öngörülmüş ve bu amaçla 25 Aralık 2024 tarihinde yayımlanan 172 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Bakanlığımıza bağlı Aile Enstitüsü kurulmuştur.

Diğer taraftan, Bakanlığımızca, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları (SYD) aracılığıyla başta 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu olmak üzere 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda çeşitli sosyal yardım programları yürütülmektedir. Yürütülmekte olan sosyal yardım programları düzenli ve süreli nitelikte olmak üzere aile yardımları, barınma ve gıda yardımları, engelli yaşlı yardımları, sağlık yardımları, eğitim yardımları ve proje destekleri olarak sınıflandırılmaktadır.

Proje desteklerimiz kapsamında 2025 yılının “Aile Yılı” ilan edilmesi doğrultusunda aile kurumunun korunması, güçlendirilmesi ve değerlerin gelecek nesillere sağlam bir miras olarak aktarılması için çalışmaların yürütülmesi hedeflenerek, Aile Destek Merkezleri (ADEM) ve Sosyal Dayanışma Merkezlerinde (SODAM) kurulan Aile İletişim Atölyelerinde; aile içi iletişimin güçlendirilmesine yönelik eğitim, seminer, atölye, açık alan ve salon etkinlikleri ile yarışmalar gibi çeşitli faaliyetler yürütülmektedir. Böylece sosyal aktiviteler ile ailelerimizin bir araya gelerek nitelikli vakit geçirmeleri sağlanmaktadır.

Bu kapsamda tematik ve kapsayıcı sosyal yardım programları aracılığıyla ihtiyaç sahibi vatandaşlarımız desteklenmekte olup Bakanlığımızca yürütülen sosyal yardım programlarına ilişkin detaylı bilgiler ve veriler Bakanlığımız internet sitesinden takip edilebilmektedir.

Ayrıca, Ülkemizde evlenme ve boşanmalara ilişkin istatistiki veriler Türkiye İstatistik Kurumunun internet sayfasında düzenli aralıklarla yayımlanmaktadır.